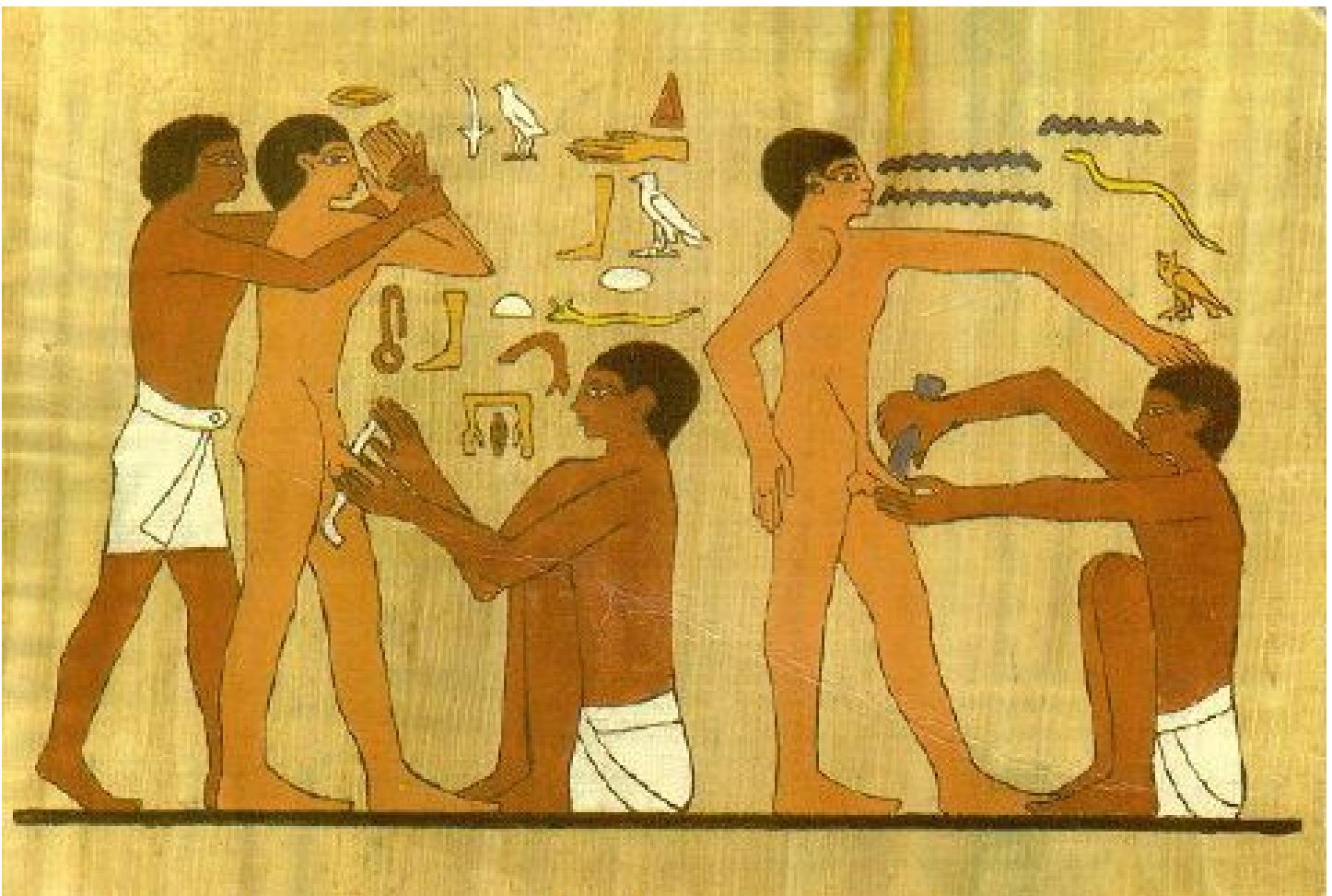

Flügelretabel aus Brabant Berlin Beschneidung
Andreas Praefcke - Lizenziert unter Gemeinfrei über Wikimedia Commons

Circumcision Sakkara 3
Lizenziert unter Gemeinfrei über Wikimedia Commons

Lv	Alter	männlich	weiblich
27,6	Ein Monat bis 5-jährig	5	3
27,3f	20–60-jährig	50	30
27,7	ab 60-jährig	15	10 Betrag in (Silber-)Schekel

א

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים מֹשֶׁה

ב

וְאֵל אֶלעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהן
לֵאמֹר :

ב

שָׂאו אַת־רָאשׁ

26,2

כָּל־עֵדָת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל

מִבָּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמֵעָלָה לְבֵית אֲבֹתָם
כָּל־יִצְאָצָב אֲבָבִישָׁרָאֵל :

ג

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאֶלעָזָר הַכֹּהן אֲתֶם

26,3

בְּעִרְבַּת מוֹאָב עַל־יְרִיחֹן יַרְחֹו

לֵאמֹר :

ד

מִבָּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמֵעָלָה

26,4

כִּאֲשֶׁר צֹהָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל

הַיִּצְאָים מִאֶרֶץ מִצְרָיִם :

כ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֵאמֹר :

8,23

זֹאת אֲשֶׁר לְלִוִּים

8,24

מִבָּן חֲמִשׁ וּעֲשָׂרִים שָׁנָה וּמֵעָלָה
יַבּוֹא לְצֹבָא אֲבָא

בְּעֵדָת אָהָל מוֹעֵד :

8,25

וּמִבָּן חַמְשׁוֹים שָׁנָה

יַשְׁׁוֹב מִצְבָּא הַעֲבָדָה

8,25

וְלֹא יַعֲבֹד עוֹד :

כ

וַיְשַׁרְתָּ אֶת־אֶחָיו בָּאָהָל מוֹעֵד

8,26

לְשָׁמֶר מִשְׁמָרָת

וְעַבְדָה לֹא יַעֲבֹד

8,26

כַּכְהֵת עֲשָׂה לְלוּיִם בְּמִשְׁמָרָתֶם :

ג

וַיֹּאמֶר יְהוָה

6,3

לֹא־יַדְלֹון רִוחִי בָּאָדָם לְעַלְםָם
בְּשָׂגָם תַּוְאַכְלֶנֶר

וְהַנִּזְמָנוֹן

מֵאָה וּעָשָׂרִים שָׁנָה :

6,3

einhalb-und-zwanzig Jahr (120).

ד

יְמִינֵינוּ שְׁנָתוּנוּ בָּהֶם שְׁבָעִים שָׁנָה

90,10

וְאֵם בְּגֻבּוּרָת שְׁמָנוֹנִים שָׁנָה

וְרֹהַבָּם

עַמְלָן וְאַוְן

(sind) Mühe und Nichtiges.

כִּירְגֹּזְחַיָּשָׁן

Schnell eilt es nämlich,

וְנוּפָה :

und wir sind verflogen.

הוא היה אומר,	Er (= Juda ben Tema) pflegte zu sagen:
בן חמיש שנים למקרא,	Mit (5) fünf Jahren zur Bibel,
בן עשר למשנה,	mit (10) zehn zur Mischna (mdl. Lehre),
בן שלש עשרה למצות,	mit (13) dreizehn zu den Verpflichtungen (Mizwot),
בן חמיש עשרה לתלמוד,	mit (15) fünfzehn zum Talmud (Studium)
בן שמונה עשרה לחופה,	mit (18) achtzehn zur Ehe
בן עשרים לרדוֹף,	mit (20) zwanzig zum Erwerb
בן שלשים לכח,	mit (30) dreißig zur Stärke
בן ארבעים לבינה,	mit (40) vierzig zur Einsicht
בן חמישים לעצה,	mit (50) fünfzig zum Rat
בן שישים לזקנה,	mit (60) sechzig zum Alter (des Ältestenrates)
בן שבעים לשיבת,	mit (70) siebzig zum Alter (des grauen Haares)
בן שמונים לגבורה,	mit (80) achtzig zur Kraft (vgl. Ps 90,10)
בן תשעים לשוח,	mit (90) neunzig zum (gebeugten) Greisentum
בן מאה	mit (100) hundert
כאלו מת ועבר ובטל מן העולם:	als wäre man tot und vergangen und hinweg von der Welt.

- Geburt – Beschneidung/brit mila
- Erwachsenwerden – bar mizwa (männlich), bat mizwa (weiblich)
- Hochzeit/Ehe/Familie
- Krankheit/Tod/Trauer

PikiWiki Israel 21580 Bar Mitzvah parade in old Jerusalem
von Dr. Avishai Teicher Pikiwiki Israel.
Lizenziert unter CC BY 2.5 wikicommons

Bat Mizwa

בָּתְמִזְוָה

Yiddish Wikipedia. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons

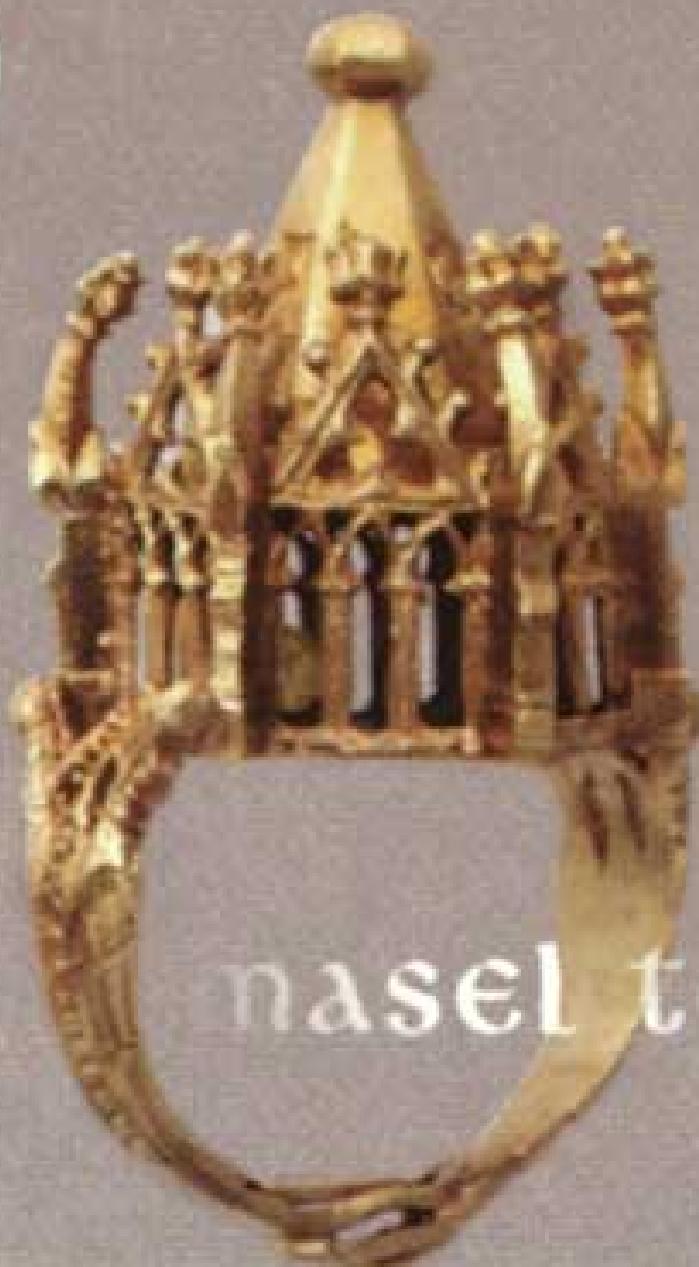

Israëls: A Jewish Wedding 1903

From *Jewish Art*, edited by Grace Cohen Grossman, ISBN 0-88363-695-6, page 146. Lizenziert durch wikicommons

Jüdischer Hochzeitsring Erfurt Deutschland

90

nasel tow

2010

DPAG 2010 13 Jüdischer Hochzeitsring Erfurt

von Corinna Rogger, nach einem Foto von Brigitte Stefan - Deutsche Post AG.

Lizenziert unter Gemeinfrei über Wikimedia Commons

„V03p128a01 Ketubah“. Lizenziert unter Gemeinfrei über Wikimedia Commons

א

כִּי יַקְחֶה אִישׁ אֲשֶׁר וּבָעֵלָה

Wenn ein Mann eine Frau nimmt

und sie heiratet.

וְהִנֵּה אִם־לֹא תִמְצָא בָּהּ עֲרֻנָה דָּבָר

Geschieht es dann, daß sie ihm nicht gefällt,

weil er an ihr eine Blöße findet,

וְלֹתֶב לְהָסֶר כְּרִיתָה

dann schreibt er ihr ein Trennungs-Dokument

und gibt es ihr in die Hand

וְשָׁלַחַת מַבִּירָה :

und schickt/entläßt sie aus seinem Hause.

ב

וַיַּצְאָה מַבִּירָה

Verließ sie dann sein Haus

und ging

וְהִיְתָה לְאִישׁ־אָחָר :

und wurde eines anderen Mannes (Frau).

ג

וְשָׁנָאָה הָאִישׁ הַאָחָרוֹן

Mißfällt sie dann auch dem späteren Mann

וְלֹתֶב לְהָסֶר כְּרִיתָה

und der schreibt ihr ein Trennungs-Dokument

und gibt es ihr in die Hand

וְשָׁלַחַת מַבִּירָה :

und schickt/entläßt sie aus seinem Hause.

אוֹ כִּי יָמוֹת הָאִישׁ הַאָחָרוֹן

Oder, der spätere Mann,

אֲשֶׁר־לִקְחָה לוֹ לְאִשָּׁה :

der sie sich zur Frau nahm, stirbt.

ד

לְאִזְׁוּכָל בְּעֵלָה הַרְאָשָׁוֹן

(Nun) kann ihr erster Ehemann,

אֲשֶׁר־שָׁלַחַת

der sie weggeschickt/entlassen hatte

לְשׁוֹב לִקְחָתָה

sie nicht wieder nehmen,

לְדִינּוֹת לוֹ לְאִשָּׁה

daß sie seine Frau würde,

אַחֲרִי אֲשֶׁר הַטְמָאָה

nachdem sie dazu gebracht worden war, sich zu verunreinigen.

כִּירְעוֹבָה הַוָּא לְפָנֵי יְהָוָה

Das ist nämlich ein Greuel vor dem DER NAME.

וְלֹא תַחֲטִיא אֶת־הָאָרֶץ

Du darfst doch das Land,

אֲשֶׁר יְהָוָה אֱלֹהִיךְ

das DER NAME, deine GEWALTEN,

נָתַן לְךָ נַחַלָּה :

dir als Erbteil gibt, nicht sündigen lassen.

בשְׁנַעֲשֵׂת בְּשָׁנָה מִלְּיוֹן שָׁנַת מִשְׁתָּאָלָפָה וְשָׁבָע טָאות וְשָׁתָם עַשְׂרָה
כְּבָרִיתָה עַלְמָם כְּשָׁנָה שָׁנָאָן בְּשָׁנָה טָהָרָה יְהוָה יְהוָה עַלְמָה וְעַלְמָה
מִבְּרוֹת אָנָּא בְּנָה הַעֲבוֹר הַיּוֹם בְּרוּשָׁלָם הַזְּכָרָת וְכָל
שָׁמֶן אַחֲרֵן וְעַלְמָה דָּאָות כְּלָי וְכָאַבְּתָא וְסָאַרְתָּי בְּעַיְתָה זְפָעָה
בְּדָלָא אַזְעָסָא וְשָׁבָקָיו וְפָטָרָה וְתָרָכָה וְתִימָּלָא אַזְעָמָה
דִּבְּתָקְרָא בְּתָה הַטָּהָרָה לְיּוֹם בְּרוּשָׁלָם הַזְּכָרָת
וְכָל שָׁמֶן אַחֲרֵן וְעַלְמָה דָּאָות כְּלָי וְכָאַבְּתָא וְסָאַרְתָּי בְּעַיְתָה זְפָעָה
מִן קְלִמָּת דָּלָא וְכָדוּ פָטָרָה וְשָׁבָקָה וְתָרָכָה יְתִיכְיָה לְכִידְתָּוָיָה רְשָׁאָה
וְשְׁלָאָה בְּקָפְעָה כְּמָזָקָה לְהַתְּעַטָּא לְכָל גְּבָרָיְתָעָבָן אַזְעָשׂ לְאַמְּתָה
בִּידְפִּי מִן שְׁמֵי כָּן יְמָלָא דָלָן וְכָלָם וְהָרִי אַתְּ מִוּתָה כְּכָל אַדְמָה
דָלָן יְהִי לְכִי מִקְאָי סְפָר תְּוֹכִין וְאַתְּ שְׁבָקָן גַּזְפּוּרִין
כְּסָרְכָּה בְּשָׁרָה וְיַעֲשֵׂה אַבְּ

רְחָמִים הַמְּכֻבָּה בְּכָרָה בְּנֵי אַבְרָהָם עַד
הַזָּר בְּנֵי יְצָקָה עַד

Judenbad Friedberg Innenansicht f. Wikipedia Foto K.Augustin
Spätestens 1260 Baubeginn, älteste schriftliche Erwähnung 1350,
von Stadtarchiv Friedberg - Fotografie, zur Verfüzung gestellt von K. Augustin, Stadtarchiv Friedberg.
Lizenziert unter CC BY-SA 3.0 über Wikimedia Commons

Jeschiwa

Lernende in der Jeschiwa von Chabad in Berlin <http://www.chabadberlin.de>

- Lernen: Halacha/Haggada
- Familie: Eltern/Ehepartner/Kinder
- Erwerb/Versorgung: Essen/Schlafen/Arbeiten/Beten
- Gemeinde/Gesellschaft: Soziales Engagement/Zedaka

משנה פאה א' א'

mPea 1,1

אלו דברים שאין להם שעור: Diese Dinge haben kein Maß:

- (1) Die Ecke
- (2) und die Erstlinge
- (3) und das Erscheinen (im Tempel)
- (4) und der Erweis von Freundlichkeiten
- (5) und das Studium der Tora.

בבלי שבת ככ"ז.

bShab 127a

אלו דברים Diese Dinge,
שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה
(davon) bleibt ihm das Kapital für die kommende Welt.
ואלו הן: Diese sind es:

- (1) Ehrung von Vater und Mutter,
- (2) und Erweis von Freundlichkeiten
- (3) und zeitiges Kommen zum Lehrhaus morgens und abends
- (4) und Aufnehmen von Gästen/Wanderern
- (5) und Besuch von Kranken
- (6) und Aufnahme/Ausstattung einer Braut
- (7) und die Begleitung des Toten
- (8) und Vertiefung in das Gebet
- (9) und Stiften von Frieden zwischen e.m Menschen u. s. Gefährten
- (10) und Studium der Tora ihnen allen gegenüber.

Gemilut Chasadim – Werke der Barmherzigkeit (Erweis von Güte)

yPea 1,1,15bf

צדקה תציל ממוות	Spr 10,2 »Gerechtigkeitstat rettet vom Tode.«
ולא מית אלא	– Tod bedeutet hier nichts anderes als daß er nicht für die kommende Welt tot sein wird.
שלא ימות לעולם הבא	Gerechtigkeitstat und Vollbringen von Güte wiegen alle Anweisungen der Tora auf.
צדקה וגמילת חסדים	Doch: Die Zedaka/Gerechtigkeitstat geschieht an Lebenden,
ש��ולות כנגד כל מצותיה של תורה	• aber das Vollbringen von Güte geschieht an Lebenden und an Toten.
שהצדקה נהגת בחים	Die Gerechtigkeitstat geschieht an Armen,
וגמילת חסדים	• aber das Vollbringen von Güte geschieht an Armen und an Reichen.
נהגת בחים ובמתים	Die Gerechtigkeitstat geschieht mit dem Geld eines Menschen,
הצדקה נהגת לעניים	• aber das Vollbringen von Güte geschieht geldlich wie körperlich
וגמילות חסדים	
נהגת לעניים ולעשירים	
הצדקה נהגת במונו של אדם	
וגמילות חסדים	
נהגת בין במונו בין בגופו	

Vier Werke der Barmherzigkeit

bSot 14a

(דברים יג)

ואמר רבי חמא ברבי חנינה,
מאי דכתיב:

אחרי ה' אלהיכם תלכו?
וכי אפשר לו לאדם
להלך אחר שכינה?

והלא כבר נאמר:

כי ה' אלהיך אש אוכלה הו!
אלא
لهלך אחר מדותיו של הקב"ה,
מה הוא מלובש ערומים,

(בראשית ג)

דכתיב:
ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור

וילביסם,

אף אתה הלבש ערומים;

הקב"ה ביקר חולים,

(בראשית יח)

דכתיב:
וירא אליו ה'

באלוני ממרא,

אף אתה בקר חולים;

הקב"ה ניחם אבלים,

(בראשית כה)

דכתיב:
ויהי אחרי מות אברהם

ויברך אלהים את יצחק בןו,
אף אתה נחם אבלים;

הקב"ה קבר מתים,

(דברים לד)

דכתיב:
ויקבר אותו בניין,

אף אתה קבור מתים.

Und Rabbi Chamma, Sohn des Rabbi Chanina sagt:

Was ist das Geschriebene:

[Dt 13,5](#) »Dem DER NAME, eurem G'tt sollt ihr nachgehen.«

Ist es denn einem Menschen möglich,
der (himmlischen) Gegenwart nachzugehen?

Ist denn nicht bereits gesagt:

[Dt 4,24](#) »DER NAME dein G'tt – ein fressendes Feuer ist ER.«

Nicht anders als

den Maßgaben des Heiligen – ER ist gesegnet – nachzugehen:

(1) Wie Er Nackte kleidet,

da geschrieben ist:

[Gen 3,21](#) »Und DER NAME G'tt machte dem Menschen

und seiner Frau Fellhüllen und kleidete sie.« –

Kleide auch du Nackte!

(2) Der Heilige – ER ist gesegnet – besuchte Kranke,

da geschrieben ist:

[Gen 18,1](#) »Und DER NAME erschien bei ihm (= dem Abraham)

bei Elone Mamre.« –

Besuche auch du Kranke!

(3) Der Heilige – ER ist gesegnet – tröstete Trauernde,

da geschrieben ist:

[Gen 25,11](#) »Nach dem Tode Abrahams geschah es,

daß G'tt den Isaak, seinen Sohn, grüßte.« –

Tröste auch du Trauernde!

(4) Der Heilige – ER ist gesegnet – begrub Tote,

da geschrieben ist:

[Dt 34,6](#) »ER begrub ihn im Tal.« –

Begrabe auch du Tote!

Prager Beerdigungsbruderschaft von Buchhändler - Prag, Jüdisches Museum.

Lizenziert unter Gemeinfrei über Wikimedia Commons